

Per e-mail vooruit en per reguliere post verstuurd
De Staatssecretaris van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum 20 september 2017
Ons kenmerk RnLs-17072338
Pagina 1 van 3
Betreft conceptwetsvoorstel ter implementatie van
Richtlijn 2016/2341/EU en Richtlijn
2014/50/EU

Geachte mevrouw Klijnsma,

Op 10 augustus 2017 heeft u het ontwerpbesluit tot wijziging van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling in verband met de het conceptwetsvoorstel ter implementatie van Richtlijn 2016/2341/EU en Richtlijn 2014/50/EU (hierna: IORP II richtlijn) aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voorgelegd met het verzoek deze te onderwerpen aan een toezichttoets.

De AFM gaat graag in op uw verzoek en stuurt u bij dezen haar bevindingen. In het eerste gedeelte van de brief behandelen we de uitvoerbaarheid van het voorliggende wetsvoorstel en de vraag of hiervoor aanvullende toezichtcapaciteit nodig is. In het tweede gedeelte plaatsen wij een aantal aanvullende inhoudelijke opmerkingen bij het wetsvoorstel.

Met de invoering van de IORP II richtlijn verandert de Pensioenwet op een aantal fronten. Vanuit de AFM hebben we in deze toezichttoets vooral gekeken naar de artikelen over communicatie, omdat hier onze belangrijkste toezichttaak ligt.

De IORP II richtlijn introduceert het Pension Benefit Statement (PBS) waarop essentiële informatie over het pensioen van een deelnemer moet staan. In Nederland wordt een groot deel van de voorgeschreven informatie nu al op het Uniform Pensioen Overzicht (UPO) weergegeven. Op een aantal onderdelen moet het UPO uitgebreid worden met nieuwe informatie. Dit betreft het bereikbare pensioen op basis van scenario's, informatie over de betaalde bijdragen door de werkgever en werknemer en een uitsplitsing van ingehouden kosten bij beschikbare premieregelingen.

Uit onderzoek in voorbereiding op de Wet Pensioencommunicatie is gebleken dat het UPO juist beknopter zou moeten worden.¹ Met de invoering van de Wet Pensioencommunicatie is het UPO beperkter geworden en wordt het

¹ Rapport "Pensioen in duidelijke taal" (2012),
<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2012/06/26/rapport-pensioen-in-duidelijke-taal/rapport-pensioen-in-duidelijke-taal.pdf>

Datum 20 september 2017

Ons kenmerk

Pagina 2 van 3

gezien als een jaarlijkse verantwoording van de pensioenopbouw. Het nieuwe UPO kijkt naar het verleden door alleen in te gaan op het al opgebouwde pensioen. Deelnemers kunnen informatie over de toekomst, het bereikbare pensioen, vinden op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Deze website heeft als voordeel dat ook UPO's van andere werkgevers hier worden weergegeven, tezamen met informatie over de hoogte van de AOW. Daarnaast worden de gegevens vaker geüpdatet en zijn er mogelijkheden om te zien wat voor invloed bepaalde *life events* hebben. Vandaar dat we het belangrijk vinden dat deelnemers nog steeds zoveel mogelijk gestimuleerd worden om naar die website te gaan.

Hoewel het vanuit transparantieoogpunt positief is dat uit de Europese regels volgt dat er een PBS verstuurd moet worden aan deelnemers en dat dit bepaalde informatie moet bevatten, kan het uitbreiden van het UPO leiden tot een teveel aan informatie voor deelnemers waardoor zij hun UPO mogelijk minder goed lezen en begrijpen. Om een teveel aan informatie te voorkomen, biedt de Nederlandse wetgeving de mogelijkheid om informatie gelaagd aan te bieden. Bij het digitaal verstrekken van informatie kan de informatie gelaagd worden aangeboden door rechtstreeks te linken naar www.mijnpensioenoverzicht.nl en het Pensioen1-2-3 van de werkgever. De AFM wil hierbij wel benadrukken dat om de drempel te verlagen voor het bekijken van de informatie de links via *single sign-on* beschikbaar moeten zijn. Dit betekent dat deelnemers slechts één keer hoeven in te loggen om toegang te hebben tot bijvoorbeeld de pensioenportal van hun werkgever en www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Bij het schriftelijk verstrekken van informatie is gelaagdheid minder eenvoudig te bewerkstelligen. De nieuwe informatievereisten betekenen dat het schriftelijke UPO wordt uitgebreid en dus meer informatie bevat voor de deelnemer. Dit kan leiden tot een teveel aan informatie. Daarnaast loopt het schriftelijke UPO het risico om minder recente informatie weer te geven dan www.mijnpensioenoverzicht.nl. Pensioenuitvoerders zijn sinds de invoering van de Wet Pensioencommunicatie al bezig met de transitie van schriftelijke naar digitale informatieverstrekking. Door de invoering van de IORP II richtlijn wordt het belang van gelaagdheid groter en daarom ook het belang van deze transitie groter. De AFM ondersteunt deze beweging.

I. Uitvoerbaarheid van het ontwerpbesluit

De AFM verwacht dat op basis van het huidige wetsvoorstel geen extra toezichtcapaciteit nodig is voor het toezicht op de naleving van de IORP II richtlijn. Met de implementatie van de IORP II richtlijn krijgt de AFM geen extra taken of bevoegdheden.

II. Inhoudelijke reactie op het wetsvoorstel

Bekendmaking kortingen

Op grond van artikel 134 van de Pensioenwet en artikel 129 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling informeert een (beroeps)pensioenfonds de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden (en de werkgever) schriftelijk over het besluit tot vermindering (korting) van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Met de wijzigingen middels de IORP II richtlijn dient deze informatie onverwijld verstrekt te worden. Uit de memorie blijkt dat dit reeds in overeenstemming is met de praktijk en daarnaast past dit in de visie van de AFM om zowel tijdig als correct, duidelijk en evenwichtig te informeren.

Datum 20 september 2017

Ons kenmerk

Pagina 3 van 3

De daadwerkelijke vermindering (korting) kan op dit moment op zijn vroegst één maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en toezichthouder (en werkgever) hierover zijn geïnformeerd, worden gerealiseerd. Met de voorgestelde wijziging wordt hier, enkel voor pensioengerechtigden, een termijn van drie maanden aan verbonden. Uit de memorie blijkt dat de verlenging rechtvaardig geacht wordt, omdat pensioengerechtigden direct geraakt worden door de korting. De verlenging van de termijn naar drie maanden juicht de AFM toe omdat daarmee de periode om te anticiperen op de aanstaande korting wordt verlengd (verbetering handelingsperspectief). Let wel, een splitsing tussen enerzijds de gepensioneerden (termijn drie maanden) en de overige groepen (termijn één maand) heeft niet de voorkeur van de AFM. Dit kan leiden tot een situatie waarin niet-gepensioneerde deelnemers via een andere bron dan hun pensioenuitvoerder, bijvoorbeeld de media, te weten komen dat hun pensioen gekort wordt.

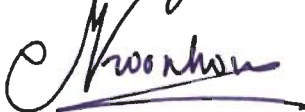
Uniforme Rekenmethodiek

De IORP II richtlijn benadrukt het belang van communiceren in scenario's om duidelijk te maken dat de hoogte van de pensioenuitkering een mate van onzekerheid in zich heeft. Wel moeten deze scenario's zo realistisch mogelijk de financiële risico's rondom de pensioenuitkering weergeven. Daarom is het belangrijk dat de Uniforme Rekenmethodiek uit de Wet Pensioencommunicatie zo snel mogelijk, maar uiterlijk op 31 december 2018, wordt geïmplementeerd. Wij stellen vast dat dit synchroon loopt met de implementatie van het meest realistische scenario en het ongunstige scenario op het pensioenoverzicht uit de IORP-richtlijn die uiterlijk op 13 januari 2019 moet plaatsvinden.²

Openbaarmaking bestuurlijke sancties

In het voorgestelde artikel 185 worden nieuwe regels ten aanzien van het openbaar maken van bestuurlijke sancties geïntroduceerd. Wij zien op dit punt graag aansluiting met de bepalingen in de Wet op het financieel toezicht die betrekking hebben op het publiceren van sancties. Daarmee onderschrijven wij de reactie van collega-toezichthouder DNB die hier ook aandacht voor vraagt.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

ir. M.W.L. van Vroonhoven MBA
Voorzitter van het Bestuur

prof. mr. dr. F. de Vries
Bestuurslid

² Artikel 39, lid 1d van de Richtlijn